

Rød-gul-grøn – fokus på fagord

**Fælles om
faglig læsning
og skrivning**

Rød-gul-grøn – fokus på fagord

Hvad er det?

Rød-gul-grøn er en gruppeøvelse, som sætter på fokus på fagord og hjælper til, at gruppemedlemmerne bruger og forholder sig eksplicit til dem.

Hvordan gør man?

Man printer sæt med de tre (eventuelt fire, hvis der er elever/studerende med andre modersmål end dansk) farvede sider herunder, så man har et sæt til hver gruppe (de kan bruges flere gange). Derefter laver man en samling ordkort med de fagord, man vil sætte fokus på (se tomt skema klart til brug og eksempler nedenfor), og printer et sæt til alle grupper. Grupperne kan evt. selv klippe ordene ud. Grupperne skal nu følge instrukserne på de farvede sider og sortere fagordene. Ofte starter de med at snakke om ordene og fordeler dem derefter. Øvelsen kan både bruges som opstart på et forløb/en undervisningsgang og som repetition til slut.

Hvorfor skal man gøre det?

Når elever/studerende folder fagordene ud, har det betydning for, at de også kan huske dem. Med denne øvelse træner de fagord i et mindre fællesskab, hvor flere kan komme til orde, og sproget bruges mere aktivt. Derudover giver øvelsen elever/studerende et visuelt overblik over, hvor deres styrker og udfordringer er, og de oplever, at der udvikler sig en forståelse af ordenes betydning og en mestring af deres brug. Læs mere hos Thise & Vilien (2023)³, ide 1.12 og 4.5.

Hvad skal man være særlig opmærksom på?

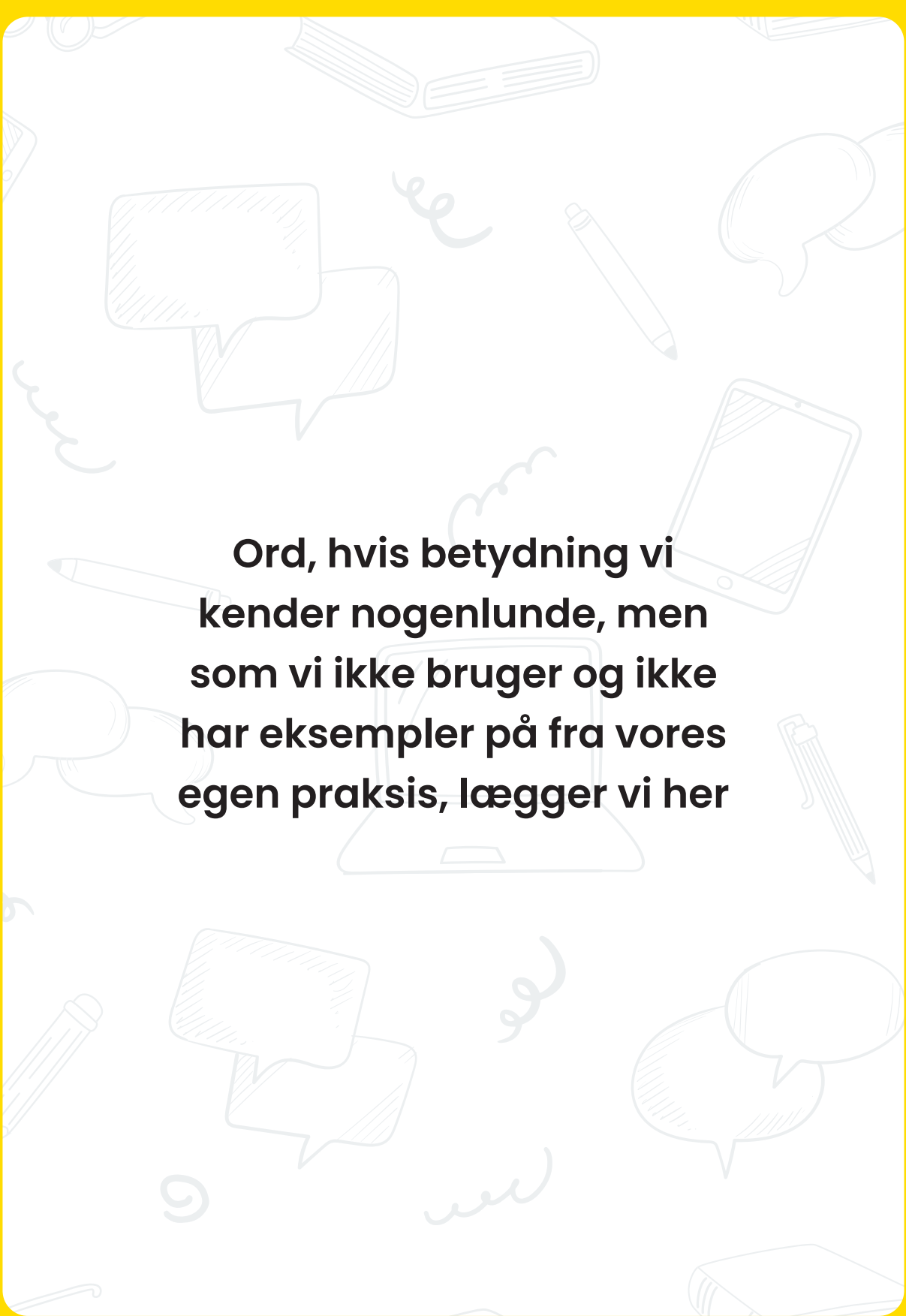
Sørg for, at alle kommer til orde, fx ved at lave talerunder, hvor alle skal komme med et input, eller lade eleverne trække et kort fra bunken og lægge ud efter tur.

Efter gruppearbejdet kan man bygge videre på øvelsen i undervisningen, fx ved at stille krav om, at eleverne bruger fagordene igen i forløbet, fx i en tekst eller et oplæg.

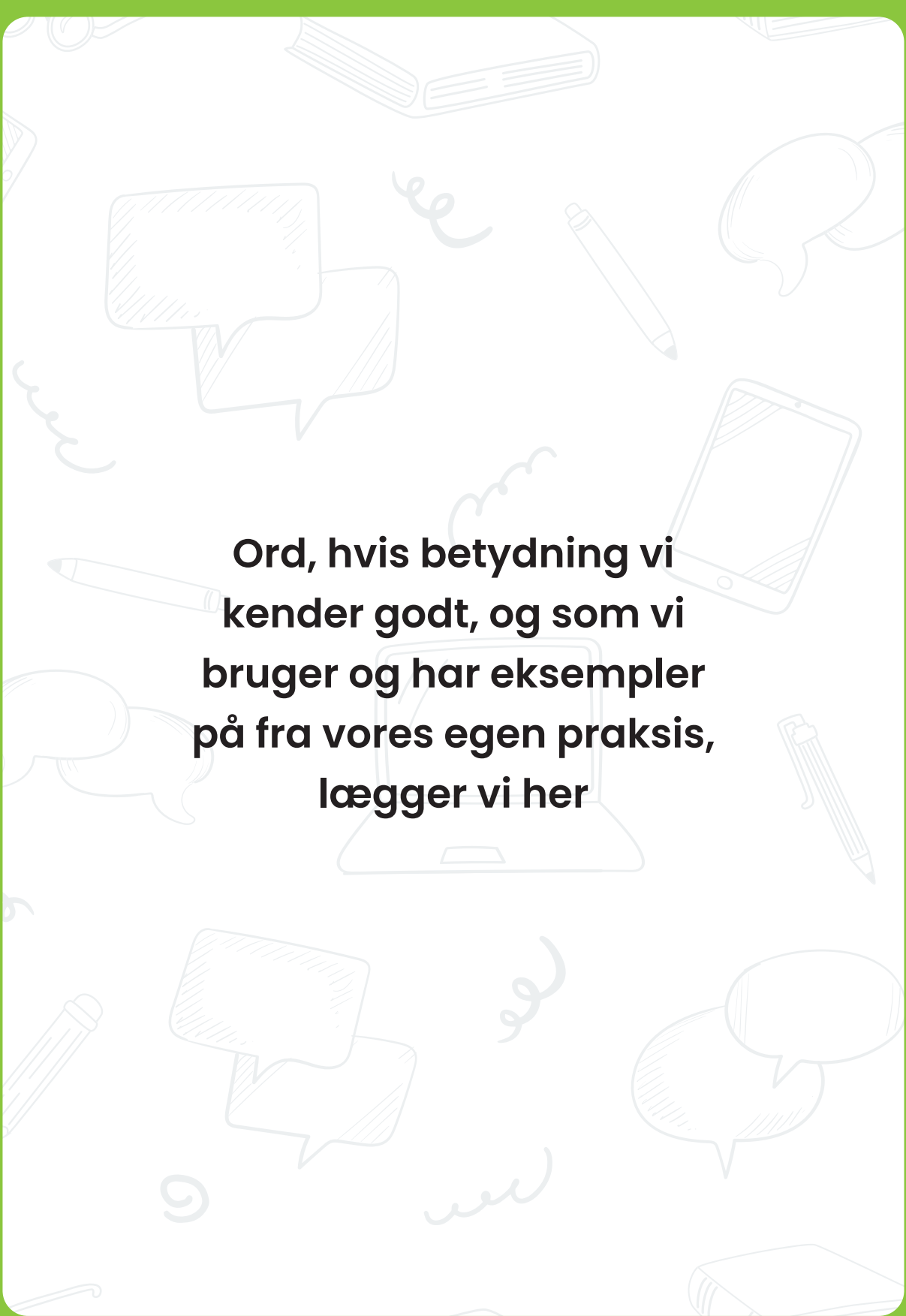
3 Thise, H., & Vilien, K. S. (2023). Broen til fagsproget i ungdomsuddannelserne. Samfundslitteratur.

**Ord, hvis betydning vi ikke
kender eller er usikre på,
lægger vi her**

**Ord, hvis betydning vi
kender nogenlunde, men
som vi ikke bruger og ikke
har eksempler på fra vores
egen praksis, lægger vi her**

**Ord, hvis betydning vi
kender godt, og som vi
bruger og har eksempler
på fra vores egen praksis,
lægger vi her**

**Ord, som vi kender bedre
på et andet sprog, lægger
vi her**

Skema til ordkort

Eksempler på ord, her fra et kapitel om relationer i pædagogisk praksis

Empati	Mentalisering
Selvregulering	Det fælles tredje
Symmetrisk relation	Asymmetrisk relation
Symbiotisk relation	Professionel relation
Hvordan beskriver Per Schultz Jørgensen en social relation?	Hvad er en relation?
I projektet har der også været brugt spørgsmål om fagord i stedet for blot fagordene. Kortet sorteres efter, hvor godt gruppen oplever at kunne svare på spørgsmålet. Den komplementære relation bygger på...	K. E. Løgstrups beskrivelse af mødet mellem mennesker – Citat "..."
Anerkendende relationer og underkendende relationer er... I projektet bruges der også kort, der hentyder til bestemte fagord. Her vil der som regel være forklaringer og billeder i underviserens PowerPoint, som eleverne har kunnet kigge i, hvis de har haft svært ved at huske betydningen. Daniel Stern beskriver affektiv afstemning, som er...	Berit Bæ beskæftiger sig med definitionsmagt, som er... Susan Hart beskriver neuroaffektiv udviklingspsykologi, som er...
Relationscirkel er en metode til at...	Jesper Juul har et bud på relationskompetencer, som er på spil i professionelle relationer, og det er...

Eksempler på ord, her fra et kapitel om omsorg og omsorgssvigt

Trivsel	Omsorgstrekanten
Mistrivsel	Vanrøgt
Omsorgspligt	Tilknytningsforstyrrelse
Tavshedspligt	Oplysningspligt
Omsorgsgrebet – den lille hånd	Omsorgsgrebet – den store hånd
Tilknytning	Stimulering
Refleksion	Observation
Skærpet underretningspligt	Fysiske overgreb
Psyriske overgreb	Seksuelle overgreb
Udsat position	Fire former for omsorgssvigt ifølge Kari Killén er...
Omsorg er ifølge Agnethe Diderichsen...	Forråelse ifølge Dorthe Birkemose er...